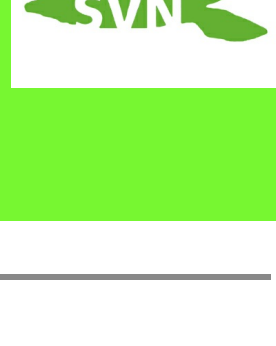

Inhoudsopgave augustus 2021:

- Bijna helft van wadplaten verdwijnen?
- SVN 50 jaar: 4-seizoenen vogelatlas van Noord-Holland 2030
- Recreëert u graag in Zuid-Kennemerland? Vul dan nu de enquête in.
- Hoogspanningsmasten ingegraven om vogels te redden
- Structurele oplossing voor ganzenschade
- Ode aan de Nachtegaal
- Dwaalfilm Wadden
- Ichthyornis en de dinosauriërs
- Vogels in de kunst: Korenveld met Kraaien

Bijna helft van wadplaten verdwijnen?

[Waddenzee](#)

[De Waddenvereniging had al geconstateerd](#) dat 38% van de wadplaten in de Waddenzee zullen verdwijnen door toekomstige zeespiegelstijgingen. Nu het gevreesde IPCC-rapport is verschenen zijn de verwachtingen bijgesteld, in negatieve zin helaas: die 38% is waarschijnlijk laag berekend. Gevolg is dat er nog minder bodem overblijft, waardoor trekvogels niet meer of véél minder in staat zullen zijn om voedsel te vinden.

Ondanks dit soort van cruciale bedreigingen voor de natuur lopen alle procedures nog om in de Waddenzee gas en zout te winnen. Hopelijk zal in alle gevallen het gezonde verstand overwinnen.

SVN 50 jaar: 4-seizoenen vogelatlas van Noord-Holland 2030

Afbeelding Atlas uitgave 2005-2009

In 2030 bestaat de SVN 50 jaar, voldoende reden voor een uitzonderlijk initiatief: voor de derde maal wordt een provinciale vogelatlas uitgebracht, van en voor Noord-Hollandse vogelaars. Dit keer is het streven vogels te tellen tijdens alle vier de seizoenen. Daarvoor gaan honderden vogelaars, (vrijwel) allemaal vrijwilligers, op pad gedurende de vier seizoenen: Welke soorten treffen ze aan? Is de verspreiding onderhevig aan veranderingen? Dat zijn de vragen die we na afloop van het project kunnen beantwoorden.

Een dergelijk grootschalig project past uitstekend binnen de ambities van de SVN voor het uitvoeren van onderzoek. De verzamelde gegevens zijn van belang voor natuurbeleid, met het oog op bescherming van vogels, bij terreinbeheer en de planning van infrastructurele projecten.

In het najaar zal regionale en landelijk bekendheid aan het Noord-Hollandse atlasproject worden gegeven in tijdschriften en nieuwsbrieven.

Voor sommige leden duurt dat allemaal te lang: lees daarvoor het [verhaal van de Vogelwerkgroep Den Helder](#).

Kijk voor [meer informatie](#) op de site van de SVN.

Recreëert u graag in Zuid-Kennemerland? Vul dan nu de enquête in.

[Wat is de waarde voor u van de duinen](#), de landgoederen en mooie buitenplaatsen van Zuid-Kennemerland? En hoe gebruikt u die natuur? Om de hond uit te laten, te fietsen, te trimmen, of gewoon tot rust te komen?

Het Natuurnetwerk Nederland verbindt en versterkt de gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Door de natuurgebieden te verbinden hebben dieren en planten meer kansen. Maar die natuur is ook heel belangrijk voor de mens: voor recreatie, kustbescherming en wateroverlast. De provincie wil tot 2027 nog zo'n 5000 hectare natuur inrichten. 250 hectare daarvan komt in Zuid-Kennemerland.

Meer informatie over het Natuurnetwerk in Zuid-Kennemerland is te vinden [op deze pagina](#).

We vragen u 10 minuten van uw tijd om de Natuurnetwerk-enquête Zuid-Kennemerland 2021 in te vullen. De enquête is nu open. [Vul hem hier in](#).

Hoogspanningsmasten ingegraven om vogels te redden

Indische Trap, [Bird Guides](#)

De Indische Trap is een ernstig bedreigde endemische vogelsoort in India. In het broedgebied van de laatste 100 vogels, Rajasthan's Thar Desert, staan namelijk hoogspanningsmasten waartegen jaarlijks een vijfde zich doodvliegt.

De vogel is dermate zeldzaam, dat het Hooggerechtshof tot een bijzondere uitspraak kwam: hoogspanningsmasten in het broedgebied moeten worden ingegraven; in de tussentijd moeten alle nog bovengrondse masten worden voorzien van voor vogels opvallende waarschuwingstekens.

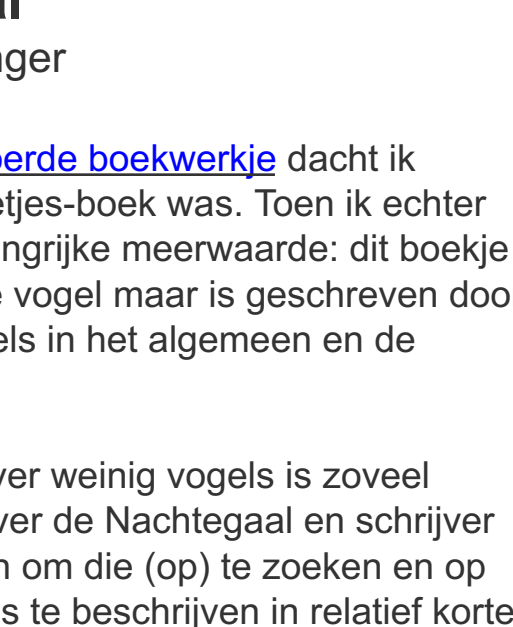
Energiemaatschappijen vonden de kosten veel te hoog en startten rechtszaken. Gelukkig heeft het Hooggerechtshof besloten dat het ingraven van de masten geen uitstel duldt en dat er, ondanks de kosten, onmiddellijk mee moet worden begonnen.

Structurele oplossing voor ganzenschade

Ganzenschade is een probleem, zeker voor de boeren die er last van hebben. In Noord-Holland krijgen de boeren in de nieuwe regeling 80% van de schade vergoed.

De vraag is of al die schade niet wat minder kan?

[Dr. Maarten Loonen](#), universitair hoofddocent Arctische Ecologie aan de Rijksuniversiteit Groningen, denkt van wel.

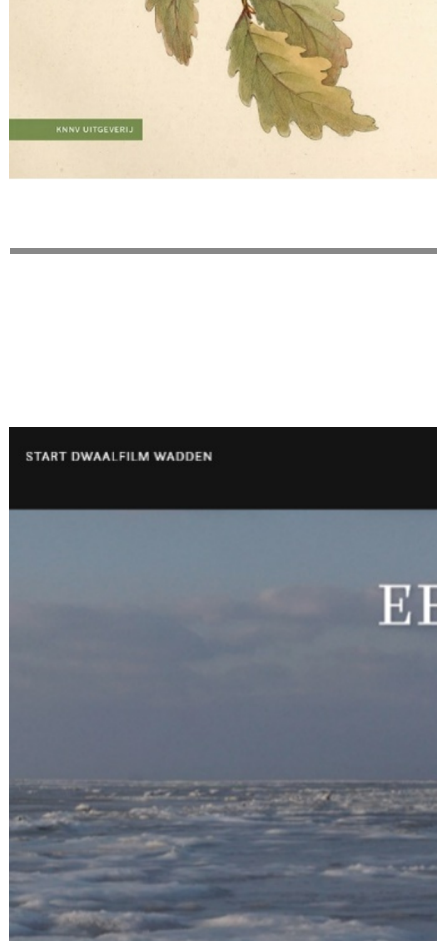

Genzen hebben namelijk behoefte aan gras met veel eiwitten. Als dat er te weinig is vertrekken de ganzen, zoals vroeger gebeurde. Tegenwoordig worden gebieden echter over bemest en zit er te veel stikstof in de grond waardoor de hoeveelheid eiwitten hoog blijft en de ganzen het hier prima naar hun zin hebben.

Maarten Loonen pleit voor een structurele oplossing door maatregelen die het stikstofgehalte in de bodem verlagen: "De enige echte oplossing om schade door ganzen terug te dringen".

Ode aan de Nachtegaal

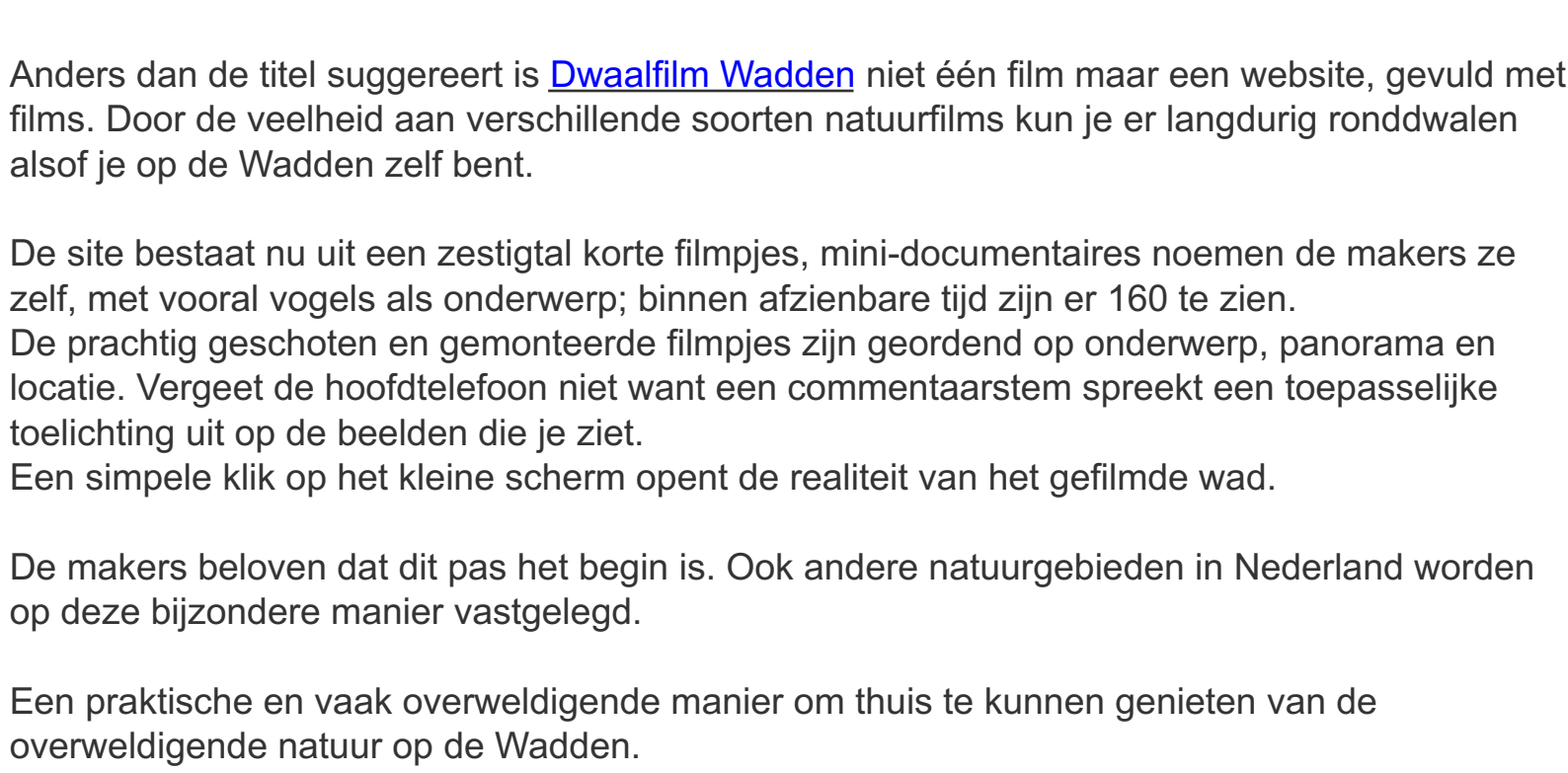
Portret van een onsterfelijke zanger

Bladerend door het [prachtig uitgevoerde boekwerkje](#) dacht ik aanvankelijk dat het vooral een weetjes-boek was. Toen ik echter begon te lezen ontdekte ik een belangrijke meerwaarde: dit boekje gaat niet alleen over een bijzondere vogel maar is geschreven door een extreme bewonderaar van vogels in het algemeen en de Nachtegaal in het bijzonder.

De Nachtegaal is wel heel apart. Over weinig vogels is zoveel relevante informatie te vinden als over de Nachtegaal en schrijver Dick de Vos heeft de moeite gedaan om die (op) te zoeken en op een prettig leesbare manier voor ons te beschrijven in relatief korte schetsen, zoals: in de liefde, christelijke Nachtgalen, op zoek naar de roos, in de kunst, op de post. De titel is dan ook volkomen terecht gekozen: Ode aan de Nachtegaal.

Dwaalfilm Wadden

Anders dan de titel suggereert is [Dwaalfilm Wadden](#) niet één film maar een website, gevuld met films. Door de veelheid aan verschillende soorten natuurfilms kun je er langdurig rondwalen alsof je op de Wadden zelf bent.

De site bestaat nu uit een zestigtal korte filmpjes, mini-documentaires noemen de makers ze zelf, met vooral vogels als onderwerp; binnen afzienbare tijd zijn er 160 te zien.

De prachtig geschoten en gemonteerde filmpjes zijn geordend op onderwerp, panorama en locatie. Vergeet de hoofdtelefoon niet want een commentaarstem spreekt een toepasselijke toelichting uit op de beelden die je ziet.

Een simpele klik op het kleine scherm opent de realiteit van het gefilmde wad.

De makers beloven dat dit pas het begin is. Ook andere natuurgebieden in Nederland worden op deze bijzondere manier vastgelegd.

Een praktische en vaak overweldigende manier om thuis te kunnen genieten van de overweldigende natuur op de Wadden.

Ichthyornis en de dinosauriërs

Dat vogels van dinosaurussen afstammen wisten we al. Een belangrijk voorbeeld daarvan, Archaeopteryx – bekend als de oervogel - is simpelweg in het Teylers Museum in Haarlem te bekijken. Ostromia is de naam van het fossiel van deze 'dinosaurius met veren', die zo'n 150 miljoen jaren geleden heeft geleefd.

Wereldwijd wordt er door paleontologen veel onderzoek gedaan naar de dinosauriërs; waarschijnlijk een uitdaging omdat ze zo ongelofelijk lang geleden leefden en er dus veel te ontdekken is.

Ostromia, [Wikipedia](#)

early birds
 → had a **general brain shape** more like non-bird dinosaurs, including a **relatively small cerebrum**
 → **did not survive mass extinction**

living birds
 → have a **unique brain shape** with a **relatively large cerebrum**
 → **survived mass extinction**

Onderzoekers van de Universiteit van Texas, Austin, USA, hebben ontdekt dat de [vorm van de schedel](#) waarschijnlijk een beslissende rol heeft gespeeld bij de overleving van de voorouders van vogels toen de andere dinosauriërs werden uitgeroeid.

Zij gebruikten daarvoor een fossiel, zo'n 70 miljoen jaar oud, van een vogel genaamd Ichthyornis, dat een uitzonderlijk complete schedel bleek te tonen. Hierdoor konden vogels van toen en nu worden vergeleken.

De voorouders van levende vogels hadden een andere schedel dan andere dinosauriërs. Dit suggereert dat hersenverschillen een beslissende rol hebben gespeeld bij de [uitroeiing van veerloze dinosauriërs](#).

Ichthyornis bleek erg te lijken op de uitgeroeide veerloze dinosauriërs.

Vogels in de kunst: Korenveld met Kraaien

Vincent van Gogh (1890), [Van Gogh Museum, Amsterdam](#)

Korenveld met kraaien, [Wikipedia](#)

De dreiging is indrukwekkend, vooral veroorzaakt door de opvliegende Kraaien tegen de naar boven toe donker wordende donkere lucht. Door die sprekende dreiging werd dit schilderij vaak gezien als van Gogh's 'picturale testament'. Niet helemaal onbegrijpelijk vanwege de aard van het schilderij en dat het kort voor zijn zelfmoord werd geschilderd.

De werkelijkheid bleek echter anders. Naast 'tristheid en extreme eenzaamheid' uitdrukken, wilde hij tegelijkertijd laten zien ["hoe gezond en hartversterkend ik het platteland vind."](#)

Duidelijker had de kunstenaar niet kunnen zijn.

Noot: Geïnspireerd door [Matthias Depoorter: Vliegwerk](#)